

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.
Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.
UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Frim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Ereazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearn
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

Practica școlii active.

Zi de zi trebuie să constatăm cu deosebită satisfacție, că școala activă se încetățânește la noi. Mai nou ne face un raport succint dl. Zdrenghia, colaborator prețios al acestei modeste reviste.

E aproape un an, decând semnatarul acestor șire încearcă punerea în practică a școlii active. Indemn și pe cel mai tânăr dintre noi să aplice școala activă pe urma căreia va avea nobile satisfacțiuni.

Să-l faci pe copil să fie el activ. Să-l îndrepti să cerceteze singur, să se documenteze singur, căutând singur izvoarele. Când mă mărginesc de a inventa procedee noi pentru a face plăcută școala, încă nu am făcut școală activă.

Un copil e un harnic colecționar a tot ce i-se pare lui că e interesant. Scapă din buzunar o bucățică de piele tăbăcilă și colorată, bună pentru el, pentru cine știe ce întruchipare de jucărie.

Vedeți copii, omul ca să trăiască, are lipsă de hrană, de căldură, de lumină, de apărare.

Căldura și-o câștigă luând blană, păr, lână, piele dela animale. Bucățica aceasta de piele pe care o grijește Ion Apolozan în buzunar e dela un vițel.

Și vom trece pielea vițelului prin toate fazele de prelucrare până ce ajunge să copere piciorul unui copil să î-l apere de frig, să-i producă căldură.

Lecția se va eștinde după gradul de pricepere, la scoarța stejarului, taninul scoarței, argăsitorul. Exportul nostru de piei, importul de piei prelucrate.

Incălțămîntea omului primitiv, a Romanilor, Dacilor, a Românilor în decursul istoriei până în ziua de azi.

Albumul istoric indispensabil. Se vor lucra compoziții (compuneri) desemne după alesul copilului. Se pot lucra din lut obiecte din lecție, care va dura atâtea zile până la exterminarea obiectului.

O școală activă pe care o practică subsemnatul.

Toma Cocișiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rostul vieții.

Cât timp suntem încă copii tineri, trăim o viață frumoasă, trăim într'o lume pe care ne place s'o împodobim cu tot felul de gânduri și planuri mărețe pentru viitor. Cine nu-și aduce cu plăcere aminte de iluziile lui, de planurile lui împreunate cu fantastic, pe cari le-a nutrit în copilăria cea frumoasă? Imaginația sufletului nostru tineresc trecea în lumea romanului mai mult sau mai puțin fantastic, în care noi dețineam rolul de eroi învingători și ne vedeam înconjurați de lauri... Viața începe să se scurgă și pe rând se scurg și frumoasele visuri ce ni-le făcuserăm despre viață, cari începe să ni-se descopere în adevărata ei îmbrăcăminte, în adevărata ei formă, nebăuuită. Ce desamăgire!... Experiența vieții ne imprăstie visurile, iluziile și ne pune în fața realității care o vedem atât de crudă și enigmatică. Atunci pentru întâiași dată, inselați în așteptările noastre, cu inima desamăgită — se naște în mintea noastră jalnica întrebare: Ce rost are viața aceasta? Pentru ce mai trăim? Câți nu și-au pus această întrebare! Nu trebuie să fi filosof sau genial pentru a-ți pune această problemă în ipoteză.

Să nu credem că această problemă numai în mintea celor năpăstuiți de soartă își găsește loc. Cei bogați ca și cei săraci, cei aproape de frământările lumii ca și cei departe, înfrățiți cu vedrul, cu natura, au avut momente de melancolie. Toți au avut

speranțe amăgite, iluzii, ființe scumpe lor cari le-au fost răpite și neajunsuri și greutăți cari i-au pus pe gânduri. În mintea bogată ca și în cea simplă s'a pus aceeași întrebare fără răspuns : Doamne pentru ce m'ai făcut pe acest pământ ?

Neajunsurile, greutățile traiului, *suferințele sufletești* mai ales, ne fac să înțelegem pentru ce atât de des și fără să ne gândim, cârtim contra existenței noastre.

Foarte mare e numărul celor cari și-au pus și-și vor mai pune această întrebare abstractă, și... mor cu răspunsul pe buze. În calea vieții noastre sunt multe și variate întrebările cari ne întâmpină și a căror răspuns întrece puterile noastre ; oricât ne-am trudi, oricât, ne-am pierde timpul cu ele rămânem fără răspuns.

Viața ni-sa dat ca s'o trăim ; dorul de viață și lupta pentru existență, frica de moarte, sunt destule dovezi. Ne sbatem, ne luptăm după avuții deși suntem siguri că avem să murim.

Pământul pe care trăim e în posesiunea, în stăpânirea noastră cu vastele lui resurse de bogății și forțe care așteaptă înțelepciunea omenirii pentru ai aduce servicii, foloase!..

Cel care știe întrebuița viața — făcându-și datoria — nu va simți nevoie să și pună atâtea întrebări. El va pricepe că viața îi dă posibilitatea să cugete, să și folosească mintea, și toate facultățile cu care l'a înzestrat natura, iar prin muncă să ajute la progresul și fericirea sa, făcând parte din marea operă a omenirii care tinde spre perfecționare.

Noi mai ales cu puțină carte ar trebui să fim ceva mai optimiști, căci doar cunoaștem viața primitivă cu neajunsurile și greutățile ei ; să ne închinăm muncii uriașe depusă cu atâta înțelepciune, dela cea mai prodigioasă minte până la cel mai umil muncitor, care realizat grandioasele progrese ale confortului de azi. Cei cari au cucerit uimitoarele rezultate ale tehnicii, ale medicinei, ale pedagogiei, cari ne aduc atâta folos, ușurință și bucurii de viață — nu s'au gândit nici un moment și nu s'au întrebat niciodată de rostul vieții. Ei au știut să și găsească un rost în viață, pentru folosul lor și a altora.

Suntem datori a trăi viața cu bucuriile și necazurile așa cum ni-sa dat, să muncim cum știm mai bine ca s'o facem folositoare pentru cei din jurul nostru, și dacă putem, să contribuim în fololosul generațiilor viitoare, cum au făcut și cele precedente pentru binele nostru.

E grea viața dacă pervestește o datorință a noastră care trebuie să ne-o îndeplinim și pe acest pământ.

Credința în Dumnezeu ne luminează calea vieții decâteori. ne pierdem în negura desnădejdei. Nădejdea ne întărește credința în realizarea problemelor puse pentru ajungerea scopului în viață iubirea de Dumnezeu, iubirea față de muncă și îndatoririle noastre ne mărește bucuria de viață.

Dacă ne îndeplinim datorițele noastre cu hărnicie și conștiință, dacă ne întărim credința, vor dispărea chinuitoarele întrebări despre „rostul vieții”.

Cioara Ianuarie 1930.

Augustin Muntean Șuteu.
inv.

Atribuțiunile școlare ale directorilor regionali.

Ministerul instrucțiunii a semnat decizia, prin care se stabilesc în mod definitiv și precis atribuțiunile directorilor regionali ministeriali.

/ Prin această decizie, directorii regionali au următoarele atribuțiuni :

A numi și înainta personalul serviciului ministerial al instrucțiunii publice și al cultelor până la gradul de șef de birou inclusiv.

A transfera funcționarii administrativi dela o localitate la alta, în circumscripțiunea sa în interes de serviciu, sau după cerere.

(Numirile, înaintările și transferările se vor face cu respectarea dispozițiilor de legi și statutului funcționarilor publici și a regulamentului de aplicare al legii).

A acorda concediu tuturor funcționarilor administrativi din circumscripțiunea aceluia directorat și a aplica pedepsele disciplinare prevăzute la punctele 1 și 2 ale art. 51 din acea lege.

Pentru învățământul primar al statului

A aproba numirea de învățători cu titlu provizoriu. A aproba detașările în regiune. A aproba transferările în regiune. A face propuneri pentru numiri cu titlu definitiv. A acorda concedii până la 6 luni, (fără art. 159). A propune bugetul învățământului din regiune.

A face propuneri ministerului pentru creațiuni noi de școli și posturi. A aproba orarii. A numi directori cu delegații până la aprobarea ministerului.

A face adrese de mulțumiri învățătorilor și profesorilor meritoși.

Pentru învățământul secundar, normal, seminarial și profesional al statului.

A semna diplomele de bacalaureat, de absolvirea școlilor normale și seminarii, a școlilor comerciale gr. II și a școlilor profesionale gr. I și II meserii și menaj.

A aproba dispense de vârstă pentru elevi. A aproba trecerea elevilor dela un liceu la altul în cursul anului, în condițiile regulamentului.

A face detașări în interiorul regiunii, afară de cei din Capitală. A acorda concedii până la 9 luni într'un an, pentru boală și interese familiare, fără plată.

A aplica pedepse, observații, avertismentul confidențial și public, amendă până la 10 zile.

A elimina elevii din școală pe un an (H).

A ordonața salariile și indemnizațiile șefilor de servicii.

A distribui cercetările între inspectorii regiunii, după competență. A rezolva cele ce intră în competența sa și a înainta celelalte ministerului.

A aproba proiectul de buget și a-l trimite ministerului.

A aproba excursiile în țară mai mari de 10 zile.

Pentru învățământul particular, culte și arte.

A numi comisiile conform art. 80—81 din regulament. A delega în caz de nevoie, președintele dela examenul de absolvire de curs primar (art. 65). A numi delegați speciali la examenele particulare, după caz (art. 81 lege). A aplica avertismentul al II-lea școlii conform art. 85 din lege.

A primi jurământul membrilor corpului didactic titular din învățământul secundar-particular și confesional (art. 21 lege).

A aplica avertismentul public și amenda (art. 88 litera b și c). A dispune procedura conform art. 97 din lege, exceptându-se pedeapsa dela art. 88 litera c. A ridica autorizațiunea dela o lună până la un an. (art. 88 litera b). Suspendarea unui membru al corpului didactic, conform art. 92 lege.

A aplica art. 177 litera d. regulament, față cu elevii particulari. Pentru elevii din școlile cu și fără drept de publicitate, aplicând aceeaș procedură disciplinară ca la stat.

A ordona inspecții și anchete pentru instituțiile și funcționarii pendinte de culte și arte conform legilor organice.

Iarăși coeducația.

Înainte de a intra în tratarea acestei chestiuni, este bine să ne lămurim asupra înțelesului acestei noțiuni, pe care oamenii de școală au tălmăcit-o în diferite feluri dându-i interpretări deosebite. Unii înțeleg prin coeducație, creșterea în comun a băeților și fetelor, adică atât educația cât și instruirea lor în comun, așa cum se întâmplă în familie în cei dintâi ani ai copi-

lăriei. Acolo băieții și fetele, atâta timp cât sunt mici trăesc la un loc, iar mama lor îi învață de o potrivă pe băieți și fete să umble, să vorbească, să mânânce, să cânte, să cunoască membrii familiei și natura inconjurătoare etc. Alții înțeleg prin coeducație o colaborare care se permite fiecărui sex să exerciteze asupra celuilalt o influență salutară. Însă cei mai mulți susțin că coeducația este instruirea ce se dă ambelor sexe în comun. După ce ne-am lămurit asupra înțelesului cuvântului să vedem cum se prezintă coeducația la noi în țară și să vedem dacă există ea și în celelalte țări.

În România sunt trei grade de învățământ: primar, secundar și superior sau universitar. Școlile primare sunt de două feluri, tip rural și tip urban. Aceste două școli se deosebesc una de alta tocmai prin faptul că în școala primară tip rural copiii sunt intruiți împreună, băieți și fete, adevărat există coeducație. Pe când la școala primară tip urban fetele sunt instruite separat de băieți va să zică nu există coeducație; aceasta se observă chiar și la unele comune rurale mai populate. În școlile secundare nu există și nici nu este admisă coeducația. La universitate există aproape la toate facultățile. La învățământul secundar numărul statelor cari admit coeducația este foarte mic. Însă cu cât mișcarea feministă pentru egalarea drepturilor câștigă tot mai mult teren, devine și coeducația tot mai frecventă. Coeducația își are originea din America de Nord. Actualmente toate statele din Europa admit coeducația în școala primară. Și acum divergență de păreri. Unii admit coeducația în cursul primar și la universitate cum este la noi în România. Alții, o admit în timpul școlarității, alții o exclud cu desăvârșire iar alții o admit pe toată linia adică în școala primară școlile secundare și universitate. Acei cari admit coeducația peste tot sunt aderenții feminismului integral cari susțin absoluta egalitate a celor două sexe argumentând, că atât băiatului cât și fetei i-se dă aceiaș hrană trupească fiind supusi la acelaș regim. Deci să li se dea aceiaș hrană sufletească, aceiaș pregătire spre a ocupa aceleaș funcții. Acei cari o exclud cu desăvârșire nu-și dau seama de realitate. Mai ales că toți acei pedagogi cu renume mondial cari au practicat-o au obținut niște rezultate mulțumitoare. Defectează coeducația ceva în școala primară? Nu. Ci dinpotrivă are mai multe avantaje pe cari le vom aminti aici.

Prin co-educația se produce între băieți și fete o emulație binefăcătoare. Băieții în tovărășia fetelor devin mai cuvincioși, mai silitori, își micșorează vocabularul injurărilor și al vorbelor urâte, li-se dezvoltă gustul pentru ordine, curățenie și pentru tot ce-i frumos. Fetele în schimb își mai pierd din timiditatea condamnabilă fiind din fire gata să plângă pentru orice nimica. Apoi își mai lasă cochetăria și își formează judecata. Coeducația mai are și o avantaj din punct de vedere economic. La țară în cele mai multe comune nu se pot clădi edificii separate

pentru băieți și fete, materialul didactic al școlael poate fiind mai bogat și mai variat câtă vreme se cere într'un singur exemplar. Există însă câtune în cari funcționează o școală primară de băieți cu câte 10—15 elevi de clasă și alta de fete cu aceiaș proporție școlară. Ar fi o economie simțitoare, dacă aceste două categorii de școală ar funcționa împreună, iar membrii corpului didactic ar fi mai selecționați. Pentru motive de ordin educativ (citate mai sus) *eu aș dori ca si în orașele mari să existe coeducație în școala primară*. Dacă urmărim mai departe soarta copiilor după terminarea celor patru clase primare, constatăm că majoritatea băieților rămân acasă îmbrățișând ocupația părinților. Acestia pentru complectarea cunoștințelor, la noi în țară, mai fac trei ani de școală numit curs complementar, până la terminarea vârstei de 14 ani. Aceste cursuri au o tendință foarte practică și în acelaș timp ușor de realizat. Băieților li se dau îndrumări în direcția gospodăriei rurale de agronomie, viticultură, pomicultură și horticultură, apoi lucru manual de diferite categorii dupăcum se prezintă regiunea respectivă. Fetelor li se dau noțiuni de puericultură, gospodărie casnică, lucru de mână etc. În partea aceasta nu poate fi vorbă de coeducație. Se va învăța ceva teorie într'un mod mai redus cu scopul de a se întări și complecta cunoștințele căpătate în cursul primar. Aceste cursuri se vor face comun, adică există și aici coeducație. Vorbind în general admit coeducația în cei dintâi ani ai copilăriei, la școala Froebeliană, în cursul primar și universitate.

Gârbova de Sus la 24. III. 1930.

Silviu E. Fleșeriu
inv.

Adunarea Asociației.

Nu putem să închiem acest număr din revista noastră fără a nu aminti ceva și despre adunarea generală a Asociației noastre, ținută în sala Caragiale din Alba-Iulia în ziua de 23 I. c. La aceasta adunare s'au prezentat vre o 100—120 învățători și învățătoare din toate părțile județului.

Pe lângă aceștia au mai luat parte la aceasta adunare dl. Inspector General Traian Șuteu, apoi dl Revizor Școlar M. Sasu dimpreună cu dnii subrevizori Ocnean, Maca și Chirca, precum și vre o câți-va intelectuali din localitate.

Adunarea a fost condusă de către dl. A. Duvlea, președintele Asociației. Punctele din ordinea de zi au fost desbătute repede. Lumea era impacientă, că nu se termină adunarea mai repede pentruca să se înceapă adunarea federației, ținta principală a întrunirii învățătorilor noștri la Alba-Iulia.

Către orele 12 $\frac{1}{2}$ d. a. începe adunarea federației, care a fost mai animată. Toți vorbitori, cumpăniți de altfel în expresiuni, au arătat situația precară în care a ajuns corpul didactic.

Din toate cuvântările se deprinde durerosul fapt, că dăscălimba noastră e tratată atât de mașter în această țară.

Pe urmă s'a votat cu mare însuflețire o energică moțiune, care s'a expediat telegrafice în aceeași zi factorilor conducători din București.

Cronicar.

Partea oficială.

Comitetul școlar al jud. Alba.

No. 106—1930 Către comitetele școlaelor primare de stat.

Obiect: *Arândarea terenurilor școlare.*

O însemnată parte a Comitetelor școl. din județul nostru nici chiar astăzi nu administrează bunurile școlare în conformitate cu dispozițiile Regulamentului școlar, cauzându-se astfel însemnate pagube școlaelor, dându-se totodată și prilej la dese frecări între învățători și directorul școlaeli; între învățători și Comitetul școl. Pentru a înconjura ori-ce inconvenient de aceasta natură vă comunicăm mai jos cele-ce urmează:

Regl. școl. art. 125 îndreptățește școlile a avea *grădina școlară*. Art. 127 *Câmp de experiență și teren de cultură*.

Art. 128 prevede arândarea terenurilor de cultură, cari se pot deținea de către învățători cu reducere de 50% dacă învățătorul nu are a lui propriu sau dotat mai mult ca 10 ha. Nici legea și nici Regulamentul nu dau dreptul învățătorilor a folosi teren drept *dotajie învățătorescă*, de acea com. școl. toate aceste terene le va arânda conform terenurilor de cultură. Venitul grădinei școlare e al directorului. Venitul câmpului de experiență se împarte, după subtragerea speselor între toți învățătorii. Intru cât terenul de experiență și grădina școlară nu se vor lucra în conformitate cu cerințele legii, se vor considera și aceste ca câmp de cultură urmând a se arânda în favorul școlaeli. Sub arândarea terenurilor de către învățători, fiind în contrast cu legea, nu se admite.

Asupra arândării terenurilor școlare de ori-ce soi se vor încheia contracte în triplu exemplar cari în termen de 15 zile se vor înainta Com. școl. județean pentru aprobare. Pentru ori-ce abatere dela dispozițiile legii și regulamentului în vigoare sunt materialicește rezponzabili Dnii Președenți și Secretari ai comitetelor școlare.

Alba Iulia, la 17 Martie 1930.

p. Președinte: *M. Sasu.*

p. Secretar: *Ocnear.*

Cooperativa Învățătorilor din județul Alba. ad No. 8—1930.

Către toți membrii cooperativei. Se aduce la cunoștință, că adunarea generală din 25 l. c. nu s'a putut ține deoarece nu s'a întrunit numărul de membrii recerut de statute.

În urmăre s'a convocat o altă adunarea generală pe ziua de **10 Aprilie a. c.** în acelaș loc și cu aceeași ordine de zi, care se va ține cu ori care număr de membrii prezenți.

Aiud, 26 Martie 1930.

Președinte,
M. Sasu.